

Тижневий огляд

**Війна РФ проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

(16-22 ЖОВТНЯ)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме

- РФ здійснює регулярні обстріли об'єктів енергетичної інфраструктури та генерації. Ворог завдав ракетного удару по шахті на Донеччині і розпочав варварські прицільні обстріли ремонтних бригад. Крім того, РФ здійснила кібератаку на онлайн-ресурси "Української енергетичної біржі".
- Окупанти збільшили кількість реакторів Запорізької АЕС у стані "гарячого" зупину до двох блоків, а також запустили пересувні дизельні котельні – МАГАТЕ.
- Президент схвалив рішення РНБО "Про організацію захисту та забезпечення безпеки функціонування об'єктів критичної інфраструктури та енергетики України в умовах ведення воєнних дій", відповідно до якого, уряд у стислі терміни має забезпечити об'єкти критичної інфраструктури джерелами електроживлення та паливом; затвердити План заходів з відновлення об'єктів критичної інфраструктури; розробити План енергетичної стійкості України з визначенням джерел фінансування та ін.
- Україна завершує планові ремонти на енергетичних об'єктах – в енергосистему додано 1,5 ГВт потужностей з 1,7 ГВт запланованих; Україна має 15,8 млрд куб. м газу в сховищах із запланованих 16,5 млрд куб. м – прем'єр-міністр Денис Шмигаль.
- ТОВ "Оператор ГТС України" повідомив про завершення підготовки до опалювального сезону – ремонтні роботи на лінійній частині газопроводів, компресорних і газорозподільних станціях виконані на 100%. Оператор здійснив моделювання можливих кризових ситуацій та врахував результати при підготовці до зими.

- “Укрнафта” повідомила про плани будівництва 9 нових свердловин до кінця 2023 року, на наступний рік заплановано буріння 30 свердловин.
- Мінвідновлення затвердило методичні рекомендації щодо пріоритезації проектів ліквідації наслідків збройної агресії РФ. Також, міністерство оголосило конкурс з відбору 10 громад для підтримки розробки планів відновлення в межах проекту “Раннє відновлення України”.
- У рамках програми Уряду та ЄС з обміну ламп розжарювання на LED-лампи юридичні особи (ОСББ, медичні заклади, школи та заклади культури) зробили замовлення та обміняли більше 1 млн енергозберігаючих ламп.
- Забезпечення потреб споживачів в електроенергії покривалось власним виробництвом та незначним імпортом зі Словаччини та Молдови.
- Україна перейшла на єдині європейські правила доступу до міждержавних ліній для експортерів та імпортерів електроенергії. “Укренерго” підписала угоду про приєднання до загальноєвропейської аукціонної платформи JAO. Втім, на заваді імпорту електроенергії в окремі години залишаються прайс-кепи на оптовому ринку.
- Очікується, що в листопаді ENTSO-E ухвалить рішення про збільшення пропускної спроможності для імпорту електроенергії з країн ЄС в Україну – Кадрі Сімсон.
- НКРЕКП погодила зміни до Тимчасового порядку придбання допоміжної послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в ОЕС України (забезпечення резервів заміщення (третинне регулювання)) та затвердила Ліцензійні умови діяльності з агрегації на ринку електроенергії.
- Секретаріат Енергетичного Співтовариства оприлюднив Звіт про роботу НКРЕКП “Управління та незалежність національного органу регулювання енергетики України”, де відзначив необхідність подальших законодавчих реформ та забезпечення незалежності НКРЕКП.
- Міжнародні фінансові інституції домовилися про спільний підхід до закупівель в Україні – затверджено використання Prozorro в проєктах для малих тендерів (до 130 тисяч євро для товарів та 5 мільйонів євро для робіт). У Меморандумі задекларовані наміри щодо використання Державної цифрової екосистеми управління відновленням (DREAM) для спільного нагляду за проєктами відновлення.

Вплив війни

Атаки

Обстріли енергетичної інфраструктури та фахівців. [16 жовтня](#) у Полтавській області пошкоджено лінії електропередачі, знеструмлено декілька житлових будинків. [17 жовтня](#) на Донеччині знеструмлювалися 4 населені пункти. [18 жовтня](#) внаслідок ракетного удару по Запоріжжю відключено електропостачання у багатоквартирному будинку для 100 абонентів. Через обстріли знеструмлено понад 5 000 споживачів на Донеччині, 1 500 – на Дніпропетровщині та зафіксовано проблеми з електропостачанням у місті [Харків](#). Також зафіксовано влучення БПЛА по об’єкту інфраструктури у місті [Суми](#). [19 жовтня](#) внаслідок ракетного удару в Миколаївській області пошкоджено лінію електропередачі, знеструмлено понад 800 споживачів. Також обстрілами пошкоджено дві лінії електропередачі 110 кВ у Харківській області без знеструмлення споживачів та 19 населених пунктів на

Донеччині. [20 жовтня](#) знеструмлено 4 населених пункти на Донеччині та 2 на Дніпропетровщині. [22 жовтня](#) ворог обстріляв ТЕС у східному регіоні, через пошкодження обладнання залишилися без електропостачання 3 вугільні шахти та 7 500 споживачів; наразі ТЕС працює. Крім того, ворог завдав ракетного удару по шахті на Донеччині, внаслідок чого зазнало пошкоджень обладнання, шахта зупинила роботу.

Російські військові свідомо та прицільно обстрілюють ремонтні бригади українських енергетиків, які намагаються відновити електропостачання у зоні бойових дій, прикордонних з РФ територіях та в прифронтових регіонах, [заявив](#) міністр енергетики Герман Галущенко. Для вбивства енергетиків росіяни застосовують артилерію, дрони та іншу зброю, чітко розуміючи, що це не військові. Такі випадки зафіксовано у Донецькій, Херсонській, Харківській, Сумській та Чернігівській областях.

Наслідки підриву Каховської ГЕС. Протягом тижня [[1](#), [2](#)] у Херсоні підключили 44 точки доступу, знеструмлені після підтоплення. Станом на [23 жовтня](#) без світла залишаються 1 500 споживачів. Згідно з [підрахунками](#) Уряду України та ООН, руйнування греблі Каховської ГЕС завдало Україні збитків на суму майже 14 млрд дол. Розмір прямої шкоди, завданої інфраструктурі та активам в енергетичному секторі склав 1,26 млрд дол. Збитки були найбільшими в екологічному та енергетичному секторах, що є критичним для довгострокової стабільності та відновлення. Прорив греблі Каховської ГЕС зумовив затоплення 620 км² території в Херсонській, Миколаївській, Дніпропетровській та Запорізькій областях, що безпосередньо вплинуло на 100 000 мешканців. Було завдано значної шкоди житлу, інфраструктурі, навколишньому середовищу та культурним об'єктам, порушено енергопостачання, постачання питної води, зрошення сільськогосподарських угідь та роботу річкового транспорту на півдні України. Початкова оцінка загальних потреб у відновленні та відбудові становить 5,04 млрд дол., і очікується, що ця цифра зростатиме в міру проведення більш детальних оцінок. У короткостроковій перспективі на заходи з відновлення у 2023/2024 роках необхідно 1,82 млрд дол.

Інформаційні та кібератаки. 20 жовтня "Українська енергетична біржа" [зазнала](#) одного із наймасштабніших нападів на свої онлайн-ресурси. На роботу IT-сервісів це не вплинуло, всі торги та аукціони продовжують відбуватися у звичному режимі та за графіком. Крім того, в УЕБ повідомили про масовану фішингову атаку на електронні скриньки співробітників біржі протягом останніх днів. За інформацією від профільного міністерства і правоохоронних органів за хакерською атакою стоїть РФ.

В останні дні напередодні опалювального сезону в соціальних мережах масово ширилась інформація про нібито застосування в Україні графіків відключень електроенергії. З цього приводу Міністерство енергетики [повідомило](#) що електроенергії, яку виробляють українські електростанції, наразі достатньо для забезпечення потреб споживачів. Обмеження електропостачання можливі виключно у разі масованих ворожих обстрілів і пошкоджень енергетичного обладнання, технологічних порушень, а також у разі несприятливих погодних умов. Міненерго звернулося до громадян з проханням користуватися тільки офіційною та достовірною інформацією та закликала ЗМІ оприлюднювати виключно перевірені дані та звертатися до Міненерго для надання вичерпної інформації із суспільно важливих питань.

Ядерна та радіаційна безпека

Станом на 8:00 21 жовтня [фіксується](#) незначне зниження рівня води у ставку-охолоджувачі Запорізької АЕС, наразі він становить 15,70 м. Рівень води в «гарячому» каналі Запорізької ТЕС, звідки за необхідності підживлюється ставок ЗАЕС, становить 16,76 м. У «холодному» каналі ЗаТЕС рівень сягає 10,75 м.

За [повідомленням](#) МАГАТЕ, окупанти збільшили кількість реакторів ЗАЕС у стані “гарячого” зупину до двох блоків, а також запустили пересувні дизельні котельні (як заявляється, для забезпечення Енергодару тепловою енергією). Також окупанти повідомили МАГАТЕ про закриття корпусу реактора 3-го блоку, який був залишений відкритим і використовувався як резервуар борованої води на випадок необхідності. Експерти продовжували чути вибухи майже щодня, а також стрілянину з кулеметів.

З 9 по 16 жовтня на ВП «Рівненська АЕС» було [проведено](#) інспекцію МАГАТЕ в рамках Угоди між Україною та Агентством у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї. Перевірку здійснено інспекторами Агентства за участі інспектора Держатомрегулювання. Також [проведено](#) успішні ротації бригад експертів МАГАТЕ на Чорнобильській, Рівненській, Хмельницькій та Південно-Українській АЕС.

Контрзаходи

17 жовтня схвалено [рішення](#) Ради національної безпеки і оборони України «Про організацію захисту та забезпечення безпеки функціонування об'єктів критичної інфраструктури та енергетики України в умовах ведення воєнних дій», відповідно до якого, Кабінет Міністрів зокрема має:

- протягом 10 днів забезпечити об'єкти критичної інфраструктури джерелами електроживлення (електрогенераторами) та необхідним обсягом палива для стійкого і безперебійного функціонування;
- протягом 3 місяців затвердити План заходів з відновлення об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору, що були зруйновані та/або пошкоджені внаслідок збройної агресії рф;
- у 2023 році розробити та затвердити План енергетичної стійкості України з визначенням джерел фінансування.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час засідання Уряду 17 жовтня [зазначив](#), що Україна завершує планові ремонти на енергетичних об'єктах. За словами Шмигалья, в енергосистему додано 1,5 ГВт потужностей, і ця цифра буде збільшена до 1,7 ГВт, як і заплановано. Крім того, Україна має 15,8 млрд куб. м газу в сховищах із запланованих 16,5 млрд куб. м. В свою чергу, 20 жовтня Міністр енергетики Герман Галущенко [зазначив](#), що у межах масштабної ремонтної кампанії в енергетиці до енергосистеми додано 1,6 ГВт потужностей, завдяки модернізації блоків теплової та гідрогенерації. Ще 100 МВт буде додано найближчим часом.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль [заявив](#), що з Фонду відновлення вже виділили 62 млрд грн на відновлення критичної та соціальної інфраструктури, зокрема 19 млрд грн – на виконання робіт на об'єктах енергетики. Тим часом, 20 жовтня Мінвідновлення [затвердило](#) методичні рекомендації щодо пріоритезації проєктів ліквідації наслідків, спричинених збройною агресією рф. Зазначається, що Методологія містить перелік індексів, критеріїв та індикаторів, які дозволяють оцінити пріоритетність проєктів на основі бальної системи за відповідними індикаторами. Також, 19 жовтня Мінвідновлення за підтримки уряду Британії [оголосило](#) конкурс для відбору 10 громад у підтримці розробки планів відновлення в межах проєкту «Раннє відновлення України».

У рамках програми Уряду та ЄС з обміну ламп розжарювання на LED-лампи юридичні особи (ОСББ, медичні заклади, школи та заклади культури) зробили замовлення та [обміняли](#) більше 1 млн енергозберігаючих ламп.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень ["Укренерго"](#) та [Міненерго](#), забезпечення потреб споживачів протягом тижня покривалось власним виробництвом електроенергії, а також незначним імпортом зі Словаччини та Молдови. У зв'язку зі зниженням температури повітря органи місцевого самоврядування поступово [розпочали](#) опалювальний сезон.

На об'єктах генерації продовжувалась масштабна ремонтна кампанія в рамках підготовки до осінньо-зимового періоду. 16 жовтня з ремонту вийшов блок ТЕЦ потужністю 250 МВт. Тієї ж доби на одній з магістральних підстанцій центрального регіону включено в роботу нове обладнання, що підвищило надійність живлення майже 500 000 споживачів. 17 жовтня після планового ремонту введено в роботу енергоблок теплоелектростанції ДТЕК потужністю 73 МВт. 19 жовтня було зупинено 4 блоки ТЕС: 3 для аварійного ремонту та 1 - для планового. За [інформацією](#) ДТЕК, з початку року компанією відремонтовано 17 із 19 енергоблоків, запланованих до старту опалювального сезону, що становить 90% від плану.

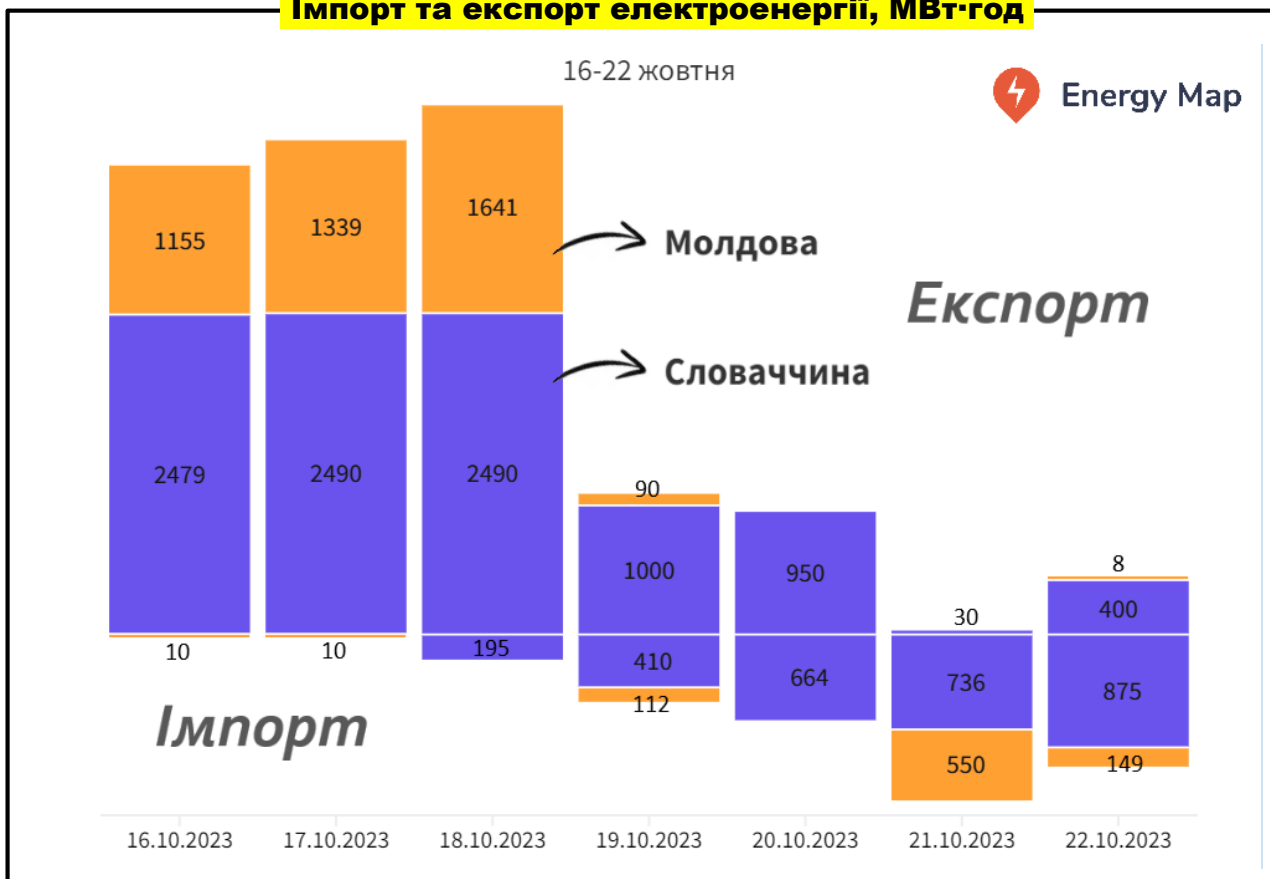
Частою причиною знеструмлень протягом тижня були **технологічні порушення та аварійні ситуації**. 16 жовтня у Запорізькій області знеструмлено 7 800 споживачів, на Одещині - 2 600. 17 жовтня повністю відключились одна ЛЕП 10 кВ, ще 7 - частково, а також 46 трансформаторних підстанцій; без електропостачання залишилися 10 населених пунктів. 19 жовтня знеструмлено споживачів у Запорізькій та Одеській областях. 22 жовтня тимчасово знеструмлювалися майже 20 000 споживачів у Кіровоградській, 12 000 - у Харківській та понад 5 000 - у Дніпропетровській областях, також були порушення руху потягів.

Іншою причиною знеструмлень були **несприятливі погодні умови**. Так, 16 жовтня було знеструмлено 67 населених пунктів у 4 областях, зокрема понад 5 000 споживачів на Чернігівщині, понад 3 000 - на Хмельниччині, 3 000 - на Кіровоградщині та 2 800 - на Київщині. 17 жовтня частково знеструмлено 3 населені пункти в Кіровоградській області. 20 жовтня без світла залишалась частина споживачів у Київській області.

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), Україна здійснювала комерційний імпорт електроенергії зі Словаччини 18-22 жовтня в ранкові та вечірні години. Загальний [обсяг](#) поставок склав 2,9 тис. МВт·год (-32% до попереднього тижня), потужність коливалася у діапазоні 15-223 МВт. Імпорт з Молдови здійснювався 16, 17, 19, 21 та 22 жовтня у вечірні години та склав 0,8 тис. МВт·год (+66%), потужність коливалася у діапазоні 10-160 МВт.

Протягом тижня Україна експортувала електроенергію до Словаччини, загальний обсяг - 9,8 тис. МВт·год (-17%), потужність трималась у коридорі 30-200 МВт. Поставки до Молдови здійснювались 16-19 та 22 жовтня загальним обсягом 4,2 тис. МВт·год (-41%), потужність коливалася від 1 до 198 МВт.

Імпорт та експорт електроенергії, МВт·год

Джерело: [EnergyMap](https://energy.com.ua/)

Доступ до пропускної спроможності для імпорту за напрямком "Словаччина-Україна" на щоденних аукціонах [викупували](#) від 3 до 10 компаній; основні гравці: "Д. Трейдінг", "ЕРУ Трейдінг", "ТЕП" та "ТЕС". Гранична ціна встановлювалась лише в одну годину 22 жовтня у розмірі 5 грн/МВт·год, дохід "Укренерго" - 1,5 тис. грн. За напрямком "Молдова-Україна" доступ купували 5-6 компаній, найбільші обсяги розподілено між "СіПіджі Енерджі" та "Соліпауер", гранична ціна встановлювалась у розмірі від 0,06 до 80,12 грн/МВт·год, сукупний дохід "Укренерго" склав 8,5 тис. грн.

Для експорту доступ до пропускної спроможності за напрямком "Україна-Словаччина" купували 3-5 компаній, основні гравці: "ДТЕК Західенерго", "Ю.Комодітіз", "Юнімекс Трейдінг" та "ТЕС". Гранична ціна не встановлювалась. За напрямком "Україна-Молдова" 16-19 та 22 жовтня перетин викупували 6-11 компаній, найактивніші учасники: "Д.Трейдінг", "Енерго Ресурс Рі Груп", "Укргідроенерго" та "Юг-Газ". Гранична ціна варіювала для різних годин доби від 1 до 670 грн/МВт·год, що дозволило "Укренерго" отримати дохід у розмірі 1,74 млн грн.

Голова правління "Укренерго" Володимир Кудрицький [повідомив](#) про перехід України на єдині європейські правила доступу до міждержавних ліній для експортерів та імпортерів електроенергії. Угоду про це підписано з румунським оператором Transelectrica. Перший аукціон з продажу доступу до міждержавного перетину між Україною та Румунією у новому форматі відбудеться 2 листопада з днем поставки 3 листопада. Аукціон буде спільним для українських та румунських компаній і проходитиме на платформі "Укренерго".

Також, "Укренерго" зробило фінальний крок, який вимагався від України для запуску аукціонів за європейськими правилами з Угорщиною, Словаччиною та Польщею. Зокрема, з операторами енергосистем цих країн підписано угоду про приєднання до загальноєвропейської аукціонної платформи JAO. Регулятори країн-сусідів готують необхідні погодження, після чого розпочнуться спільні аукціони за всіма європейськими напрямками. Втім, за словами Кудрицького, безперешкодний імпорт

електрики з Європи є критично важливим для проходження зими, проте сьогодні на заваді імпорту існують регуляторні перешкоди, які роблять імпортні операції збитковими. Важливо, щоб до початку холодів ці перешкоди були усунуті.

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Динаміка торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") після тижневого зростання продемонструвала спадний тренд. Упродовж 16-22 жовтня на "УЕБ" було [проведено](#) 15 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (6 у комерційних секціях та 9 у спеціалізованих). Серед ініціаторів торгів були "Гарантований покупець", "Енергоатом-Треїдинг", "Центренерго", "Укргідроенерго", "Акваресурс", "Старокостянтинівцукор", постачальники універсальних послуг, оператори системи розподілу та інші. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 157 тис. МВт·год з періодом постачання у жовтні та листопаді, що на 40,9% менше обсягів попереднього тижня. Місячний індекс Base РДД на жовтень залишився на рівні 3 683,9 грн/МВт·год, а поточний індекс на листопад становив 3 913,1 грн/МВт·год (+6,2% відносно жовтня).

Зокрема, "Гарантований покупець" реалізував 49,5 тис. МВт·год електроенергії денних годин блочними позиціями за цінами в діапазоні 2 757,5 - 3 546,5 грн/МВт·год. "Енергоатом-Треїдинг" продав 28,1 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 3 913,1 грн/МВт·год. "Центренерго" реалізувала 3,8 тис. МВт·год базового навантаження за ціною 3 804,8 грн/МВт·год, 1 тис. МВт·год блочними позиціями (17-09 год.) за ціною 4 210 грн/МВт·год, 0,7 тис. МВт·год блочними позиціями (17-07 год.) за ціною 4 050 грн/МВт·год. "Укргідроенерго" реалізувала 5,4 тис. МВт·год блочними позиціями (08-16 год.) за середньозваженою ціною 3 229,5 грн/МВт·год. "Акваресурс" продав 1,3 тис. МВт·год за ціною 4 800 грн/МВт·год. "Старокостянтинівцукор" реалізував 265 МВт·год за середньозваженою ціною 3 553 МВт·год. У комерційних секціях компанії здійснювали купівлю/продаж електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед": За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 16-22 жовтня ціни на РДН демонстрували високу [волатильність](#): відхилення погодинних цін від прайс-кепів коливалося в межах від 0 до 96,8% і в середньому становило 24,4%. Найбільші цінові відхилення (50% і більше) були характерні для денного періоду (11:00-16:00), але також спостерігалися в окремі нічні та ранкові години. При цьому, кількість годин, коли ціни були впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів, знизилась до 17,9% порівняно із 29,2% попереднього тижня.

Середньогодинна ціна електроенергії (індекс Base РДН) знизилась до 3 744,5 грн/МВт·год (-4,7% до попереднього тижня), тоді як середньозважена добова ціна [варіювала](#) у діапазоні 3 364,3 - 4 453,3 грн/МВт·год. При цьому, співвідношення між індексами Base РДН країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії та Словаччини) та України [коливалося](#) у межах 0,64 - 1,7.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України за підсумками тижня [зріс](#) на 19,5% – до 379,2 тис. МВт·год. Зокрема, щоденний обсяг торгівлі варіював у межах 45,0-60,7 тис. МВт·год. В цілому РДН був профіцитним: співвідношення між сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії коливалось у межах 1,34-1,58. При цьому, кількість дефіцитних годин на РДН значно знизилась – до 3% (порівняно із 19,6% попереднього тижня). У структурі купівлі [переважали](#) постачальники (81,4-88,6%), частка операторів мереж становила 11,3-15,2%, решта (0,1-3,4%) належала виробникам та трейдерам.

Політика та регулювання

НКРЕКП [погодила](#) зміни до Тимчасового порядку придбання допоміжної послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в ОЕС України, а саме забезпечення резервів заміщення (третинне регулювання). Зміни розроблені "Укренерго" для забезпечення безпеки постачання електроенергії споживачам. Документ дає можливість залучити максимальну кількість внутрішньої генерації, в тому числі додаткових блоків ТЕС та ТЕЦ, до покриття попиту на електроенергію. Адже створюються умови для завантаження та беззбиткової роботи підприємств теплової генерації. Це, у свою чергу, сприятиме належному проходженню енергосистемою осінньо-зимового максимуму.

НКРЕКП [затвердила](#) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з агрегації на ринку електроенергії, якими, зокрема, встановлено перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії та перелік організаційних, кадрових, технологічних і спеціальних вимог, обов'язкових при провадженні діяльності. Прийняття рішення забезпечує впровадження нової бізнес-моделі побудови взаємовідносин на ринку електроенергії, пов'язаної з об'єднанням агрегатором електроустановок, призначених для виробництва, споживання, зберігання електроенергії з метою купівлі-продажу, надання допоміжних послуг, послуг з балансування.

НКРЕКП [схвалила](#) проєкт рішення щодо затвердження змін до деяких постанов Регулятора щодо прифронтових ОСР та ліцензіатів, до власників яких застосовано санкції. Зміни на 2024 рік передбачають, зокрема:

- урахування регуляторної норми доходу на "нову" та "стару" базу активів на рівні 0 відносних одиниць;
- фіксування амортизації на "нову" та "стару" бази активів на рівні, врахованому в діючих тарифах;
- фіксування прогнозованого обсягу електроенергії (для 1 та 2 класів напруги), прогнозованого обсягу корисного відпуску (1 клас) та прогнозованого обсягу, що надходить від генеруючих компаній (2 клас) на рівні, врахованому в діючих тарифах.

З метою реалізації Закону щодо відновлення та "зеленої" трансформації енергосистеми, НКРЕКП [оприлюднено](#) проєкт постанови "Про затвердження Порядку розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії, у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на його власних електроустановках".

Секретаріат Енергетичного Співтовариства [оприлюднив](#) Звіт про роботу НКРЕКП "Управління та незалежність національного органу регулювання енергетики України". Секретаріат підтримав свої попередні висновки про необхідність законодавчих реформ для подолання окремих недоліків та забезпечення незалежності НКРЕКП. У цьому зв'язку Секретаріат рекомендує вжити низку заходів, які направлені на зміцнення відповідного статусу НКРЕКП та посилення інституційної незалежності.

► Газ

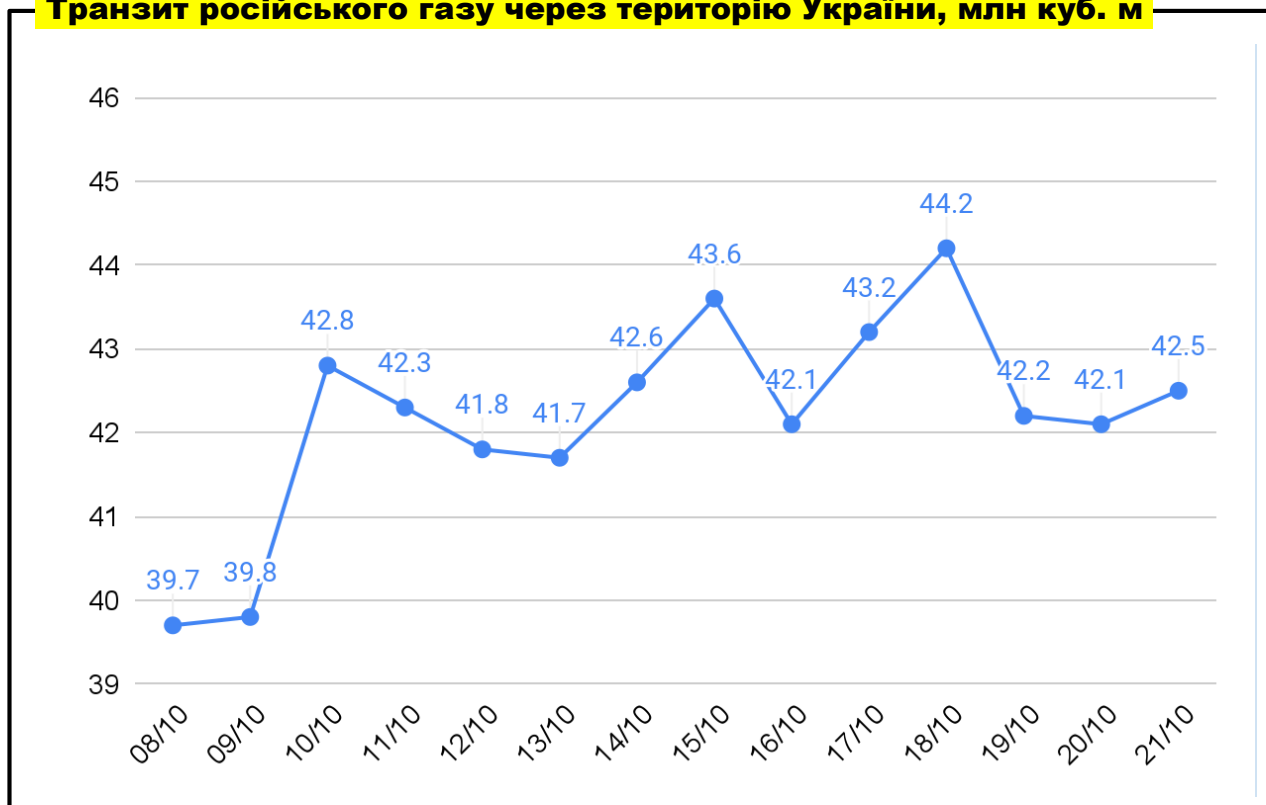
Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 15-21 жовтня коливався у межах 42,1-44,2 млн куб. м на добу, тобто лише 39-41% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м). Середньодобовий транзит становив 42,8 млн куб. м

(+1,3 млн куб. м в порівнянні з попереднім тижнем). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: ["ОГТСУ"](#)

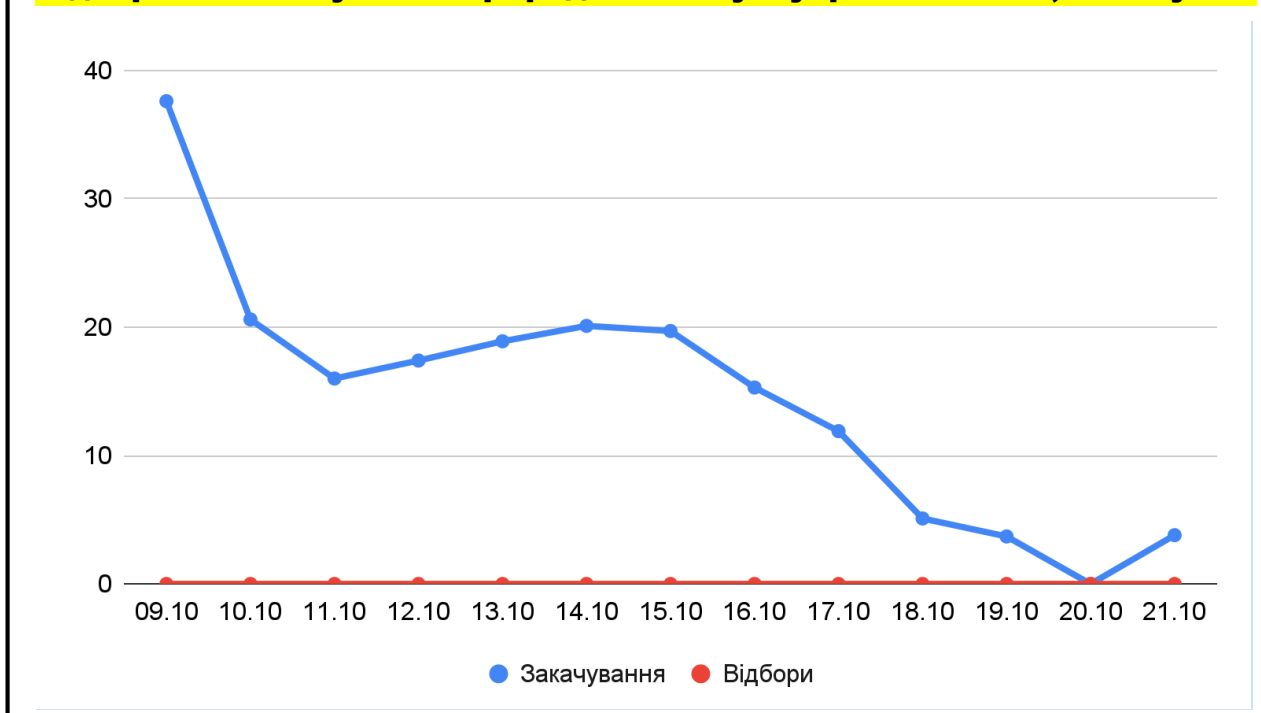
Фізичний імпорт з країн ЄС у звітному тижні становив 58,9 млн куб. м (середньодобовий показник - 8,4 млн куб. м), що на 32% менше за показник попереднього тижня. Імпорт здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 39,2 млн куб. м, через точку з'єднання з Румунією "Орловка" обсягом 18,4 млн куб. м та через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" обсягом 1,3 млн куб. м. Імпорт через словацькі точки з'єднання припинився. Водночас, обсяги надходження газу з Румунії є не комерційним імпортом, а транзитом газу, який згодом потрапляє в Молдову.

Комерційний імпорт в українську ГТС становив 76,4 млн куб. м (-36%). 55,4 млн куб. м надійшло в режимі "митного складу", 38,2 млн куб. м - в режимі short-haul (послуга оператора ГТС, яка передбачає знижку в тарифі на транспортування газу у випадку його транзиту на короткі відстані). Перевищення комерційних потоків імпорту над фізичними пов'язане з тим, що частина транзитного газу надходить в Україну в режимі віртуального реверсу і закачується трейдерами в українські ПСГ. До прикладу, попри те, що фізичний імпорт з Молдови у звітному тижні не відбувався, комерційні потоки становили 15,9 млн куб. м. На вихід з ГТС, окрім транзиту, природний газ не транспортувався.

Підземні сховища газу

За даними платформи AGSI, станом на 21 жовтня в українських ПСГ зберігалось 11,77 млрд куб. м газу, або 38,95% (+0,17% у порівнянні з попереднім тижнем) від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). Закачування 15-21 жовтня становило 59,5 млн куб. м (-119 млн куб. м у порівнянні з попереднім тижнем). Середньодобовий обсяг закачування у звітному тижні становив 8,5 млн куб. м.

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Як [повідомляє](#) Міненерго, станом на 16 жовтня в українських ПСГ зберігалось 2,4 млрд куб. м газу, який належить іноземним компаніям.

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" протягом [торгових сесій 16-20 жовтня](#) заявки на купівлю-продаж природного газу подавали 5 компаній (2 покупці та 3 продавці). У звітному періоді на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 23,3 млн куб. м (-9% у порівнянні з показником попереднього тижня) сукупною стартовою вартістю 0,29 млрд грн (-11%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 12,66 грн за куб. м (без ПДВ), що на 1,6% менше за показник попереднього тижня. Протягом звітного тижня успішних торгів по заявками на купівлю-продаж газу не було.

Інше

ТОВ "Оператор ГТС України" [повідомив](#) про завершення підготовки до опалювального сезону. Ремонтні роботи на лінійній частині газопроводів, компресорних і газорозподільних станціях виконані на 100%. Оператор здійснив моделювання можливих кризових ситуацій та врахував його результати під час підготовки до осінньо-зимового періоду.

Нафтогаз повідомив про запуск "[Лінії довіри](#)" - каналу комунікації, за допомогою якого працівники групи "Нафтогаз" та контрагенти, можуть повідомити про можливі факти корупційних правопорушень та порушень із питань етики та комплаєнсу. Робота "Лінії довіри" здійснюватиметься незалежною експертною компанією.

Оператор ГРМ "Волиньгаз" [перейшов](#) під операційний контроль групи "Нафтогаз". Це вже 17 облгаз, який перейшов в управління державного газового гіганта з початку року. Тарифи на послуги розподілу та особові рахунки для мешканців

Волинської області поки що залишаються незмінними. Про зміну реквізитів “Нафтогаз” інформуватиме додатково.

Голова правління НАК “Нафтогаз України” Олексій Чернишов [заявив](#), що заборгованість підприємств ТКЕ за поставлений газ становить 95 млрд грн, з яких 36 млрд грн припадає на різницю в тарифах, яка громадам ще не компенсована. Чернишов повідомив, що Уряд працює над знаходженням механізму для здійснення такої компенсації.

► **Нафта та моторні палива**

Керівництво “Укрнафти” [повідомило](#) про плани будівництва 9 нових свердловин до кінця 2023 року, на наступний рік заплановано буріння 30 свердловин. Для виконання цілей компанія планує бурити двома власними буровими верстатами та ще 8 залучити з ринку. “Укрнафта” також планує проведення сейсморозвідувальних робіт і для цих цілей розробила стратегію на 5 років, завдяки якій планує покрити 3Д-сейсмікою всі власні родовища та перспективні площі. Також, 40 свердловин вже підготовлено для здійснення операцій з гідророзриву пласта.

Середньозважена ціна скрапленого вуглеводневого газу (LPG) на останніх торгах на “Українській енергетичній біржі” від 18 жовтня [зросла](#) з 40-41 до 44 тис. грн за тону. Галузеві ЗМІ з посиланням на гравців ринку [пояснюють](#) такі зміни новими правилами митного оформлення нафтопродуктів, які потребують надання значно ширшого переліку документів для доведення походження товару. Нові зміни в Митний кодекс викликали побоювання в деяких учасників ринку щодо можливих затримок з постачанням імпортного ресурсу, через що підвищились попит і ціна на вітчизняний СВГ. Роздрібні мережі вже відреагували на зростання ціни на оптовому ринку та станом на 20 жовтня [підвищили](#) ціну на автогаз на 0,1-1,3 грн/л. Зі слів учасників ринку, вартість газу має більший потенціал для зростання.

Як повідомляють галузеві ЗМІ з посиланням на імпортерів, митне оформлення СВГ у зв'язку з новими змінами до Митного кодексу, дійсно [дешо ускладнено](#). Зокрема, виникли труднощі з оформленням американського та литовського ресурсу. Також, через черги на польському кордоні та додаткові перевірки палива з Болгарії та Молдови, які були запроваджені після [листа](#) СБУ на Енергомитницю, [різко знизився](#) імпорт дизельного пального в Україну. За 9-15 жовтня імпорт зменшився на 34% порівняно з позаминулим тижнем й становив 112,2 тис. т.

Міжнародна співпраця

Президент України Володимир Зеленський [зустрівся](#) зі спеціальним представником США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер. Зокрема, обговорювалась участь американських компаній у реконструкції української енергосистеми. Глава держави зазначив, що для залучення інвестицій потрібно розробити механізми гарантування ризиків.

Міністерство енергетики [провело](#) координаційну зустріч із міжнародними партнерами з обговорення плану імплементації Енергетичної стратегії України до 2050 року. Серед учасників – представники Єврокомісії, Представництва ЄС в Україні, Енергетичного Співтовариства, міжнародних фінансових організацій та урядових структур країн-партнерів. Учасники обговорили цілі та пріоритети Енергостратегії, а також важливість мобілізації підтримки партнерів для її реалізації.

Міністр енергетики Герман Галущенко взяв участь в засіданні Ради міністрів енергетики ЄС. На порядку денному були питання [збільшення](#) пропускнуєї спроможності міждержавних перетинів між Україною та країнами ЄС. Єврокомісар з питань енергетики Кадрі Сімсон анонсувала, що в листопаді ENTSO-E ухвалить рішення про таке збільшення. Також Сімсон [заявила](#), що Єврокомісія зробить гарантійний внесок в Фонд підтримки енергетики України розміром 50 млн євро. В свою чергу, міністр енергетики України повідомив, що російські атаки на український енергетичний сектор вже розпочалися. Крім того, на засіданні обговорювались питання радіаційної та ядерної безпеки Запорізької АЕС. Учасники засідання підкреслили необхідність якнайшвидшої деокупації та демілітаризації ядерного об'єкта.

На зустрічі з послами країн G7+ Герман Галущенко [наголосив](#) на важливості допомоги міжнародних партнерів у проходженні минулого та поточного опалювального сезону. Зокрема, важливим для балансування енергосистеми в умовах російських атак є збільшення обсягів імпорту електроенергії з європейських країн. Міністр надав учасникам інформацію про стан енергосистеми, наявні пошкодження та проведені ремонтні роботи. Також, Галущенко поінформував про плани щодо децентралізації енергосистеми України. В свою чергу, Надзвичайний і повноважний посол Японії в Україні Мацуда Кунінорі закликав міжнародних партнерів до більшої координації взаємодії і злагодженої допомоги українському енергосектору.

Герман Галущенко [зустрівся](#) з генеральним директором Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA) Якобом Гранітом. Очільник Міненерго подякував шведській стороні за внесок у розмірі 25 млн євро до Фонду енергетичної підтримки України та програму стратегічної співпраці з Україною з відновлення та реформ на найближчі 5 років. Українська сторона висловила зацікавленість у досвіді Швеції в питаннях здійснення “зеленого” переходу в енергетиці.

Заступник міністра енергетики Ярослав Демченков [провів](#) зустріч з керівником Норвезького агентства співробітництва у сфері розвитку (Norad) Борда Вегара Солхьеллема, заступницею міністра закордонних справ Норвегії Маріанне Кван та послом Норвегії в Україні Хелене Санд Андресен. Основною темою стало посилення співпраці між країнами в межах норвезької Програми підтримки Нансена для України на суму 75 мільярдів норвезьких крон. Сторони обговорили, як передбачена допомога може сприяти зміцненню енергетичного сектору. Також ішлося про можливість залучення приватного сектору до “зеленої” трансформації та децентралізації енергетичної інфраструктури України.

Реалізація проєкту зі сприяння інвестиціям у розвиток установок зберігання енергії стала [темою](#) зустрічі між представникам Міністерства енергетики та делегацією Міжнародної фінансової корпорації. Учасники обговорили можливі етапи реалізації проєкту та необхідні інвестиції.

Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк та Банк розвитку Ради Європи [домовилися](#) про спільний підхід до закупівель в Україні, підписавши Меморандум про наміри на полях Щорічних зборів Групи Світового банку та Міжнародного валютного фонду 2023 року в Марокко. В документі затверджено використання Prozorro в проєктах, які фінансують підписанти Меморандуму, для малих тендерів, що не перевищують порогових значень у 130 тисяч євро для товарів та 5 мільйонів євро — для робіт. У Меморандумі також задекларовані наміри щодо використання Державної цифрової екосистеми управління відновленням (DREAM). Очікується, що всі донорські організації в узгоджений спосіб надаватимуть широкий спектр інформації до DREAM, що дозволить здійснювати спільний нагляд за проєктами відновлення.

Прем'єр-міністри України та Румунії підписали спільну [заяву](#) щодо поглиблення співробітництва між країнами. В документі, серед іншого, йдеться про можливості покращення взаємодії між країнами у сферах енергетики, які з'явилися завдяки асоційованому членству України в «Ініціативі трьох морів» (3SI). Сторони закликали до подальшого зміцнення двостороннього співробітництва та координації дій в енергетиці, зокрема розвитку інтегрованості енергосистем Румунії та України.

На прохання України міністерство оборони Великої Британії [розробило](#) двотижневий курс для українських інженерів щодо ефективного захисту енергосистеми в умовах російських атак. Учасники дізнались, як визначити найбільш вразливі елементи критичної інфраструктури, потенційну дальність вибуху і вплив різних видів зброї і вибухових речовин, а також де найкраще розташувати фізичні і повітряні бар'єри, щоб допомогти захистити їх від атак.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](#)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).